

SĄD

W 1907 roku zapadła też decyzja o przystąpieniu do budowy nowego gmachu sądowego w Gostyniu. Dotychczasowy, znajdujący się na rogu Rynku i ul. Zamkowej, nie spełniał już wymogów. Natychmiast przystąpiono do lokalizacji obiektu. Wybrano miejsce przy ówczesnej ulicy Nowej. Teren wynegocjowano od Pauliny Berger z domu Hanisch, żony sierżanta policji pruskiej. Umowę podpisano 25 maja 1907 roku. Niebawem przystąpiono do prac budowlanych. Trwały one dwa lata.

Powstał budynek sądowy z więzieniem i częścią mieszkalną. Jest prostokątny, dwukondygnacyjny, podpiwniczony. Wzniesiony został na planie nieregularnym, z czterema prostokątnymi skrzydłami. Zbliżony jest kształtem do litery J. Przypuszczać można, że jego projektantem był radca budowlany – Emil Friede, szef zielonogórskiego Wyższego Urzędu Budowlanego. Z pewnością zaprojektował budynki sądów w Nowej Soli i Głogowie, a te są bardzo podobne do gostyńskiego gmachu. Pierwsze dwa projekty i nadzór nad ich budową wynikały z zakresu obowiązków zawodowych Emila Friede jako architekta powiatowego.

Gmach gostyńskiego Sądu usytuowany jest przy obecnej ulicy Sądowej pod numerem 1. Zbudowany jest z cegły ceramicznej, w cokole z kamienia, tynkowany, w partii dachów pokryty dachówką karpiówką w koronkę. Konstrukcja drewnianej więźby dachowej o układzie krokwiowo-płatwiowym. Stropy o konstrukcji stalowo-betonowej, w piwnicach stropy odcinkowe i posadzki cementowe. Schody do piwnic murowane. We wnętrzach posadzki cementowe i podłogi z desek oraz parkiety. W korpusie głównym klatka schodowa murowana z metalowymi balustradami. Stolarka okienna skrzynkowa. Jedno okno witrażowe. Stolarka drzwiowa jedno i dwuskrzydłowa, płycinowa.

Elewacja reprezentacyjna – dwukondygnacyjna, trójosiowa. W parterze na osi wejście główne, w boniowanej opasce, zamknięte łukiem odcinkowym, z profilowanym nadprożem. W kondygnacji dachowej pięć facjatek jednoosiowych. Elewacje przybudówek dwukondygnacyjne.

Wnętrze reprezentacyjne w korpusie głównym z dwubiegową klatką schodową w sieni, z metalowymi balustradami i dekoracją o motywach roślinnych. W korytarzu głównym sklepienia krzyżowe i ościeża drzwi z dekoracją w postaci uszaków. Na piętrze, w głównej sali rozpraw, okna witrażowe z ikonografią odnoszącą się do działalności sądowej, m.in. z motywami lilii i wagi oraz boazeria.

Pierwsze poważniejsze prace inwestycyjne wykonano w gmachu gostyńskiego sądu dopiero w październiku 1981 roku. Przystąpiono do rozbudowy gmachu. Powstał niewielki obiekt od południowej strony głównego gmachu. Początkowo znalazły się w nim pomieszczenia służące Klubowi Sportowemu „Kania” Gostyń. Od 1 maja 1994 roku lokale użytkowane były jako kancelaria komornika sądowego. Kolejne prace budowlane miały miejsce w latach dziewięćdziesiątych XX wieku. Dobudowano pomieszczenia, w których obecnie znajduje się gabinet prezesa Sądu Rejonowego w Gostyniu i sekretariat. Prace zakończono w 1997 roku. Remont dachu wykonano w latach 2005-2006. W tym samym czasie dziedziniec wyłożony został kostką brukową. W 2009 roku rozbudowano archiwum ksiąg wieczystych.